

Долбоор Европа Биримдиги тарабынан каржыланууда

УЛУТТУК МЕДИАЦИЯ БОРБОРУ
НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР МЕДИАЦИИ
NATIONAL MEDIATION CENTER

Ынтымактуу Жашоо долбоорунун жаңылыктары

2021-ж. Декабры - 2022-ж. Февралы

25 ЖӨБ органдары жана 25 жарандык коом уюмдары өлкө боюнча тынчтык демилгелерди ишке ашырууга грант алышты.

Жергиликтүү чыр-чатактарды алдын алуу боюнча өлкөнүн 25 локациясында 50 демилге Бишкекте [тартууланды](#). Иш-чарага КРнын БШКсынын, мамлекеттик агенттиктердин, ЕБдин КРда делегациясынын өкүлдөрү, эл аралык жана бейөкмөттүк уюмдар, эксперттер, саясат таануучулар ж.б. [катышты](#).

Тынчтык демилгелерин ишке ашыруудан тышкары, биз жергиликтүү жарандык коом уюмдарынын потенциалын жогорулатуунун үстүндө иштөөнү максат кылабыз. Анын аркасында долбоор соңуна чыккандан кийин дагы, бул уюмдар алган тажрыйба менен жөндөмдөрүн өз аймагынын, районунун жана облусунун пайдасына колдонуусу үчүн керек

ЕБ Өкүлчүлүгүнүн башчысы, элчи Эдуард Ауэр.

ЖӨБ органдары үчүн тынчтык демилгелерге 25 чакан-гранттар:

Жарандык коом уюмдары үчүн тынчтык демилгелерге 25 грант:

Чүй облусу:

- "[Корнелиус Коому](#)" КФ (Токмок ш.) "[Биримдик үчүн](#)", долбоорун ишке ашырууда. Анын максаты – [Этникалык Өнүгүү Кеңешин](#), жана жаштарды тартып, Кыргыз Жараны концепциясына таянып, жергиликтүү бийлик органдары менен жарандык коомдун ортосунда диалог куруу болуп эсептелет.
- '[Community Development Alliance](#)' КБ (Курама АА) "[Жергиликтүү жамаатта тынчтыкты алдыга жылдыруу](#)" долбоору үстүндө иштөөдө. Жергиликтүү бийлик органдарына ишенимди жогорулатуу жана жергиликтүү көйгөйлөрдү (мисалы, көп учурда чыр-чатактарды жаратып жаткан сугат суусу менен камсыздоо маселесин) талкуулоо жана чечүү үчүн аянтчаны түзүү пландалууда.
- "[Агеркеч](#)" КБ (ЖАБ-1) чыр-чатактарды эртелеп алдын алуунун модели катары иштеген "[Тынчтык куруунун инклюзивдүү инновациялык платформасы](#)" долбоорун тартуулады. Мындан тышкары, энергиянын кайра жаралуучу булактарын колдонуу жана сууну үнөмдөө аркылуу мамлекеттик – жеке өнөктөштүктүн инклюзивдүү "жашыл" инфраструктурасын өнүктүрүү пландалууда.
- "[Жамааттарды өнүктүрүү борбору](#)" мекемеси (Ленин а.), "[Ленин айыл аймагында чыр-чатактарды алдын алууда жарандардын жана ЖӨБOnүн активдүүлүк потенциалын жогорулатуу](#)" долбоорун ишке ашырууда. Анын алкагында Кыргыз Жараны концепциясы алдыга жылдырылып, улут аралык демилгечил топ түзүлөт жана "Биздин Демилге" сынагы аркылуу жергиликтүү көйгөйлөрдү жана чыр-чатактарды биргелешип чечүү пландалууда.

Ысык-Көл облусу:

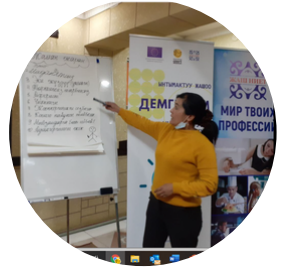
- [«БАГЫТ кризистик борбору»](#) (Балыкчы ш.), [«Ынтымактуу шаар / Дружный город»](#) долбоорунун алкагында жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары менен бирге жергиликтүү демилгелерди каржылап, аймактын көйгөйүн чечүүгө жашоочуларды, өзгөчө жаштарды тартып, биримдикке, улут аралык ынтымакка жана тынчтыкка чакыруу каралган.
- [«Баланын Укуктарын Коргоочулар Лигасы»](#) (Түп), "[Чыр-чатактарды алдын алуу – Түп айыл аймагынын жашоочулары үчүн туруктуу өнүгүүнүн негизги](#)" долбоорун ишке ашырууда. Анын максаты – чыр-чатактарды алдын алуу боюнча планды бекитүү жана чыр-чатактуулук потенциалды төмөндөтүү боюнча 150 активисттер тармагын түзүү аркылуу Түп жашоочулары үчүн коопсуз чөйрөнү жаратуу болуп эсептелет.

Ош облусу:

- [Ноокат ЖКАБ](#) (Ноокат ш.), ["Ноокат ш. ЖӨБ органдарына карата калктын ишеним деңгээлин жогорулатуу"](#) долбоорун илгерилетүүдө. Ал жарандык коомдун чечимдерди кабыл алууга катышуусун камсыздайт, муниципалдык кызматтар жаатында Ноокат ш. мэриясынын ишмердүүлүгү жөнүндө маалымат алмашууну жакшыртат. Мындан тышкары мэрия алдында маалымат алмашуу боюнча коомдук ресурстук борбор ачылат. Учурга карата активисттер шаарда жамааттын керектөөсүн баалоо боюнча [биргелешкен жумушту баштады](#).
- ["Жаш Ниет" КБ](#) (Тепе-Коргон) "Демге дем" долбоорун ишке ашырууда ([репортажды көрүңүз](#)). Ал жаштарды жарандык катышуу процессине тартат, жаштар топторунун позитивдүү лидердик потенциалын [окутуу](#) аркылуу бекемдейт. Мындан тышкары, инновациялык кесиптик-багыт берүүчүлүк борборду ачуу пландалууда.
- ["Калктын аялуу топторун коргоо жана өнүктүрүү борбору" КФ](#) (Кара-Кулжа), "Жаштар тилеги тынчтык" долбоору үстүндө иштөөдө ([репортажды көрүңүз](#)). Ал жергиликтүү көйгөйлөрдү чечүү процессине активдүү жаштардын катышуусун көздөйт. Биринчи этапта мугалимдер толеранттуулукка, чыр-чатактарды алдын алуу механизмдерине, чыр-чатактарды тынчтык жолу менен чечүү жолдоруна жана саясий сабаттуулукка [үйрөтүлдү](#).
- ["Интербилим эл аралык борбору" КФ](#) (Өзгөн ш.), ["Өзгөн ш. мэриясынын жана жергиликтүү жаштардын чыр-чатактарды алдын алууда кызматташуусун бекемдөө"](#) долбоорун ишке ашырууда. Ал жаштардын [мониторингдик топтору](#) аркылуу мамлекеттик жана жергиликтүү кызматтарга коомдук мониторингди күчөтүүгө, ошондой эле, калктын аялуу катмарынын өкүлдөрүнө муниципалдык жана мамлекеттик кызматтарды алууда юридикалык жардам көрсөтүүгө багытталган.
- ["Ноокат Ирригатор" КФ](#) (Ленин ЖӨБ), «Ынтымактуу элге ырыс конот» долбоорунун үстүндө иштөөдө. Ал жаштарды жергиликтүү көйгөйлөрдү чечүү процессине катыштырып, ЖӨБ органдарына калктын ишеним деңгээлин жогорулатат.

Нарын облусу:

- ["Демилгелуу жаштар"](#) (Кочкор АА) ["Жаштар арасында саясий агартуучулукту медиа аркылуу алдыга жылдыруу"](#) долбоорун тартуулайт. Ал жаштар үчүн саясий билим берүүчүлүк курсун түзүүнү камтыйт.
- [«Тынчтык»КБ](#) (Нарын ш.) "Ийгилик ачкычы ынтымак" долбоору үстүндө иштеп жатат. Анын максаты - GALS методикасын колдонуу аркылуу шайлоого чейин жана шайлоодон кийин пайда болуучу чыр-чатактарды алдын алуу жана чечүү, ошондой эле, коммуникативдик аянтчаны түзүү.

Жалал-Абад облусу:

- ["Кыргыз Жаш Күч" КБ](#) "Таш-Көмүр ш. жаштары арасында достук мамилени бекемдөө жана шайлоодон кийинки чыр-чатактарды алдын алуу" долбоорун ишке ашырып, жергиликтүү депутаттар кеңешинин потенциалын, жаштардын жергиликтүү деңгээлдеги көйгөйлөрдү чечүүгө катышуусун жогорулатууну, ошондой эле, тренинг борборун ачууну пландап жатат.
- ["Айкан" КФ](#) (Терек-Сай), "Шайлоодон кийинки мезгилде калк менен ЖӨБО ортосунда өз ара аракеттенүүнү жакшыртуу" долбоорун ишке ашырууда. Ал өз ара аракеттенүүнүн эффективдүү форматтары, диалог жана чыр-чатактарды тынчтык жолу менен чечүү боюнча ЖӨБО менен жарандык активисттердин потенциалын жогорулатууга, ошондой эле, ЖӨБО ишмердүүлүгүнүн отчеттуулугун жана ачык-айкындуулугун камсыздоого багытталган.
- ["Мекеним Ала-Тоо" КФ](#) А. Сүйөркулов айыл аймагында "Элет жеринин ынтымак куруучулары" долбоорун ишке ашырып, 80 активисттерди окутуу үчүн коомдук-алдын алуу борборун камсыздоону көздөп жатышат.
- ["Гринлайт" КФ](#) Майлуу-Суу ш. "Жаштар демилгеси – өнүгүүгө карай жол" долбоорун ишке ашырууда. Чыр-чатактарды алдын алуу боюнча маалыматтык компанияны өткөрүү жана жаштардын демилгечил тобун түзүп, жергиликтүү көйгөйлөрдү чечүү боюнча жаштардын 2 демилгесин колдоо пландалууда.
- ["Жаш жарандарды өстүрүү" КФ](#) ["Жаңы-Жол айыл өкмөтү алдында коомдук-алдын алуу борборунун калк жана милиция менен социалдык өнөктөштүгү"](#) долбоорун ишке ашырууда ([репортажды көрүңүз](#)). Анын максаты – жергиликтүү жамаатта калктын арасында чыр-чатактуулукту жана укук бузууну алдын алып, төмөндөтүү. Бул максатта КАБды [окутуу](#), потенциалын жогорулатуу жана жергиликтүү 4 мектептин жаштары арасында чыр-чатакты жана укук бузууларды алдын алуу боюнча маалыматтык компанияны өткөрүү каралган.
- ["Каракөл ш. Аялдар кеңеши"](#) ["Коомдук алдын алуу борборлоруна жаны дем берүү"](#) долбоорун ишке ашырууда. Ал дагы коомдук-алдын алуу борборунун потенциалын жогорулатууга багытталган.
- ["Тилектеш Эл" КБ](#) (Каргалык АА) ["Ынтымактуу жаштар-аймактын келечеги"](#) долбоорун тартуулоодо. Ал жергиликтүү калкты ЖӨБОго туура кайрылууга, ишкердүүлүк документацияга үйрөтүүнү, жеңилдиктер тууралуу ж.б. маалымат берүүнү камтыйт. Мындан тышкары, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарын чыр-чатактарды анализдөөгө жана алдын алууга окутуу, ошондой эле, жергиликтүү тоо-кен казуу компаниясы менен чыр-чатактарды чечүү боюнча жумушту камтыйт.

Баткен облусу:

- [“Активист” КБ](#) (Лейлек району, Сумбула АА), [“Эр достугу-эгиз, эл достугу-деңиз”](#) долбоорун ишкен ашырууда. Ал кыргыз жана тажик жаштар ортосунда позитивдүү мамилелерди бекемдеп, тынчтыкты орнотуу боюнча биргелешкен ишмердүүлүк аркылуу чырчатактуулук потенциалын төмөндөтүүнү көздөйт.
- [“Чек арага жакын жаштар тармагы” КФ](#) Бирлик ААнын 13 айылында [“Ынтымактуу жаштар”](#) долбоорун ишке ашырууда. Ал жаштардын тынчтык курууда, толеранттуулукта потенциалын жогорулатууга жана жаштар менен ЖӨБО арасында маалымат алмашууну күчөтүүгө багытталган.
- [“Тынчтык демилгелер ” КБ](#) [“Суу-Башы айыл аймагында кызматташууну жана биримдикти өнүктүрүү үчүн жергиликтүү жарандык демилгелер”](#) долбоорун ишке ашырууда. ЖӨБО, активисттер жана башка кызыктар тараптар ортосунда кызматташууну өнүктүрүү үчүн “Local Cooperation Platform” диалог аянтчасы тузулду. Мындан тышкары, жаштар үчүн жаңы, инновациялык медиа-продуктуларды жаратуу аркылуу тынчтык идеялар алдыга жылдырылат.

Талас облусу:

- [“Диланар” КБ](#) “Келечек учур менен калыптанышы керек – Покровка айыл аймагында тынчтык куруу” долбоорун ишке ашырууда ([репортажды көрүңүз](#)). Долбоор Коомдук-алдын алуу борборунун потенциалын жогорулатат жана анын алкагында 2022-2025-жылдарга тынчтык куруу боюнча программа иштелип чыгат.
- [“Оңол Айым” КФ](#) (Талас, Кара-Буура АА), [“Ынтымактуу Жашоо=Жаратылышты Сактоо”](#) долбоору Кара-Буура ЖӨБнүн Кызыл-Адыр айыл аймагынын жайыттар комитети менен жайыттар колдонуучулары ортосунда, ошондой эле, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары менен калк ортосунда чырчатактарды алдын алууга көмөктөшөт. Мындан тышкары экосистемалар мыйзамдуулугун жана алардын сакталышын, табиятка аяр мамиле кылууну жана жайыттарды рационалдуу пайдаланууга колдоо көрсөтүүнү камсыздайт.

"Ынтымактуу Жашоо" долбоору жөнүндө

Биздин максат – тынчтыкка багыт алган күчтүрөөк жаштар кыймылдары менен күчтүү жарандык коомду түзүү жана чыр-чатактарды алдын алуу боюнча жергиликтүү бийлик органдарынын ыйгарым укуктарын эффективдүүрөөк ишке ашыруу. Биз тынчтык риторикасын жана позитивдүү саясий маданиятты алдыга жылдырып, чыр-чатактарды алдын алуу үчүн диалогго активдүү жаштарды тарткыбыз келет.

Иш-аракеттер планы

25 локацияда жарандык коомдун жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын өкүлдөрүн чыр-чатактарды алдын алуу жана медиация жөндөмдөрүнө үйрөтүү

Жергиликтүү жарандык коом үчүн потенциалдуу чыр-чатактарды эффективдүүрөөк алдын алуу боюнча инклюзивдүү демилгелерге 25 грант

Жергиликтүү деңгээлде потенциалдуу чыр-чатактарды алдын алуу үчүн 25 жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына чакан гранттар

Максаттуу локацияларда медиация боюнча устаттарын бекитүү менен улуттук медиаторлор тармагын тузүү

Укук тартибин жана укук үстөмдүгүн камсыздоо, мамлекеттүүлүктү бекемдөө үчүн керектүү чараларды талкуулоо максатында Жумушчу Топтун отурумдарын уюштуруу

Тынчтык демилгелерди жана позитивдүү саясий маданиятты алдыга жылдыруу үчүн активдүү жаштар менен өз ара аракеттенүү

Улут аралык жана регион аралык кастыкка алып келүүчү мыйзамсыз чакырыктарга бөгөт коюу, ошондой эле, долбоордун акырына чейин позитивдүү саясий маданиятты алдыга жылдыруу боюнча активдүү коммуникациялык кампания.

InterAlertKG

internationalalertkg

internationalalertkgz

www.international-alert.org/

kyrgyzstan@international-alert.org

International Alert Kyrgyzstan

Ушул материалдар Европа Биримдиги тарабынан колдоого алынган "Ынтымактуу Жашоо" долбоорунун алкагында даярдалды. Мында чагылдырылган маалымат Европа Биримдигинин көз карашына дал келбеши мүмкүн.

"Ынтымактуу Жашоо" долбоорунун максаты активдүү жаштарды, жарандык коомду жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарын социалдык чыр-чатактарды алдын алууда, укук жана тартиптүүлүктү сактоодо колдоо, ошондой эле, Кыргызстандын тандалып алынган 25 локациясында медиация жөндөмдөрүнө үйрөтүү болуп саналат. Долбоор Европа Биримдигинин каржылык колдоосунда, International Alert тарабынан Өнүктүрүү Саясат Институту жана Улуттук Медиация Борбору менен биргеликте ишке ашырылууда. Долбоордун узактыгы: 2021 апрель – 2022 сентябрь.